

2.

Eigesom jeg under 20de d. M. har indgivet Beretning om de udvidede Landemodesforhandlinger og Landemodets dertil støttede Erklæringer over de af Ministeriet ved Circulaire af 15de April d. M. forelagte kirkelige Spørgsmaal, saaledes skal jeg nu ifølge Ministeriets Paalæg afgive min egen Betænkning over samme. Da den imidlertid i sine Resultater er aldeles stemmende med Landemodets, kan det nærmest kun være min Hensigt at motivere og nærmere forklare Landemodets Erklæring. I første Henseende vil Ministeriet vel finde det Meste af, hvad jeg kunde sige, i det Udtog af Forhandlingerne, som vore Avisredactører have ladet trykke, og hvoraf jeg tillader mig at vedlægge et Exemplar af „Tyens Avis“ Nr. 146—48; men just fordi det er Udtog, og derhos enkelte Poster kunne behøve en hyderligere Forklaring, skal jeg tillade mig at hytte som følger:

1. Ved den første Post, Lovgivning om Frimenigheder, har Landemodet tilstræffelig betegnet den kirkelige Grundsætning, at enhver i Kirkens indre Ordning saa stærkt indgribende Lovgivning helst maatte opsettes, indtil Folkekirkens Forsatning kunde tilstede en kirkelig Behandling af Sagen under fuldkomnere Former end den Meningsstyring, som den geistlige Embedsstand nu har Leilighed til at udtale i de 7 særlige Samlinger; og forsaavidt der derimod maatte paaberaabes Trang til en hurtigere Afgjørelse paa Grund af den alt opstaaende Frimenighed, bør jeg gjentagende fremhæve, at denne Trang ikke her føles i synderlig Grad, saasom de væsentligste Forhold have ordnet sig og ere komne til Ro paa Grundlag af Frimenighedens Stilling som en Samling af irregulære Sognebaandsløfere, der som Saadanne betragtes som midlertidig Udtraadte af Folkekirken, medens de paa den anden Side, forsaavidt som de slutte sig til Folkekirkens Sognepræst og Sognemenighed, behandles som Medlemmer af denne og opfylde de Krav, den stiller til dem. Saalænge der ikke opstaaer flere Frimenigheder end denne, der har en saa egen Oprindelse, turde der derfor ikke være Trang til nogen slyndsom Lovgivning i denne Retning. I ethvert Tilfælde vilde en almindelig Lov om Frimenigheder være i den Grad betænkkelig, at jeg paa det Stærkeste maa fraraade ikke blot det fremsendte Lovforslag, men ethvert andet. Det foreliggende stiller foruden andre betænkkelige Enkeltheder en uoverskuelig Forvirring i Udsigt, naar alle de opstaaende Samfund, der i et eller andet, maastee meget underordnet, Punkt nægte Lydighed eller ikke ville opløse sig, saasnart de mangle Lidet i de lovbestemte Betingelser, f. Ex. nedsynke til 19 Familier, skulle betragtes som udtraadte af Folkekirken, medens de selv vilde vedblivende paastaae at høre til den og dog ikke kunne henvises til Behandling efter Loven 13de April 1851, da de ikke i Tro og Troesbekjendelse afvige fra den: man vilde ad denne Vej faae en Mangfoldighed af Menigheder eller Samfund (ikke Troesamfund), der vilde staae netop i samme Forhold til Folkekirkens Orden som nu den factist bestaaende enkelte Menighed. Og mod enhver almindelig Lov, hvorved gives Menigheder Ret til at oprette Frimenigheder indenfor Folkekirken, er det for mig en afgjørende Betragtning, at dette staaer i den fuldkomneste Strid med den lutheriske Kirkeordnings Princip, som gaaer ud fra, at den offentlige Styrelse skal fordele Bærekrafterne og Bærekrebsene saaledes, at Kirkens Gjærning kan fuldbyrdes for Alle, og at disse Kredse bestemmes efter udbortes borgerlige Forhold, saasom Bolig, Stand, Embede, Stilling, idet samtlige Præster betragtes som Bærere af det samme Embede; den kan tilstede Lemninger for Individierne som Loven af 4de April 1855, men den kan ikke uden at opgive sit Princip opfordre Alle og Enhver til at sørge for deres eget Liv efter eget subjectivt Behag. Ved